

Математички факултет

- Универзитет у Београду -

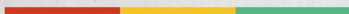
Етика

▶▶ РАЧУНАРСТВО И ДРУШТВО
15. MART 2022.

- Јовановић Слободан, 186/2017
- Милић Јован, 127/2017
- Митић Предраг, 116/2017

Професор: Сана Стојановић Ђурђевић

План

1. Увод
2. Причице
3. Етичке теорије
4. Етичке теорије кроз пример
5. Етика у рачунарству

Увод

▶▶ Етика и морал

- ▶▶ **Друштво** је заједница људи уређена системом правила чији циљ је да временом унапређује добробит својих чланова.
- ▶▶ Свако друштво има правила којима прописује шта људи могу, а шта не могу да раде у различитим ситуацијама. Ова правила се називају **морал**.
- ▶▶ **Етика** је грана филозофије која се бави изучавањем морала, рационалном систематизацијом људских веровања и понашања, као и одбраном и препоручивањем концепата исправног и погрешног понашања.

Подобласти етике

- ▶▶ **Метаетика** је грана етике која настоји да разјасни природу, опсег и значење моралног просуђивања.
- ▶▶ **Нормативна етика** је грана етике која истражује скуп питања која се јављају када се разматра како треба поступити, морално говорећи.
- ▶▶ **Примењена етика** се односи на практичну примену моралних разматрања. Усредсређена је на дела реалног света.

Прича 1

▶▶ Марица - "борба за опстанак"

Марица је надарена средњошколка која жели да постане доктор медицине. Пошто потиче из сиромашне породице, потребна јој је стипендија како би могла да оде на факултет. Међутим, да би добила стипендију, она мора да буде међу најбољима у генерацији.

На неким од часова потребно је урадити додатни истраживачки пројекат на рачунару како би се добила највиша оцена. У њеној школи постоји неколико старијих рачунара, али су они скоро увек заузети. Она нема времена да чека у реду јер после школе ради додатни посао како би могла да помогне у издржавању своје породице.

Једне вечери Марица је посетила библиотеку приватног факултета удаљеног неколико километара од њеног стана. Тамо је пронашла велики број доступних рачунара повезаних на Интернет. Кришом је гледала преко рамена једног од ученика и запамтила податке за логовање. Након тога се често враћала и користила рачунаре како би ефикасно завршила њене додатне пројекте и дипломирала међу најбољима у класи. Потом је добила пуну стипендију од престижног факултета и наставила своје школовање.

Питања

▶▶ Прича 1

1. Да ли је Марица урадила нешто лоше?
2. Ко је имао користи од тога што је учинила?
3. Ко је претрпео штету због онога што је учинила?
4. Да ли је Марица имала нефер предност у односу на њене колеге средњошколце?
5. Да ли би се неки од ваших претходних одговора променио да Марица није добила стипендију и сада ради у продавници хамбургера?
6. Да ли је постојао бољи начин за достизање циља?

Прича 2

▶▶ Сениор у дилеми

Ви сте старији (сениор) софтвер инжењер у стартап компанији која развија нови производ. Овај производ ће омогућити продавцима да аутоматски праве и шаљу профактуре клијентима путем имејла, и то директно са свог паметног телефона.

Ваше продајно одељење је навело једну велику корпорацију да верује како ће овај нови производ бити доступан већ следеће недеље. Нажалост, у овом моменту софтвер и даље има неколико грешака (багова). Вођа тест тима је окарактерисао све багове мањим приоритетом, али је навео да ће му ипак требати још месец дана тестирања како би био сигуран да производ не садржи неке катастрофалне грешке.

Због страха од конкуренције у индустрији паметних телефона, јако је битно да ваша компанија буде прва на тржишту. Према новим сазнањима, друга добро успостављена компанија ће пустити сличан производ за неколико недеља. Ако се то деси, ваша компанија ће највероватније морати да се искључи из даље борбе на тржишту.

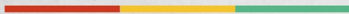
Питања

▶▶ Прича 2

1. Да ли ћете препоручити испоручење производа следеће недеље?
2. Ко ће имати користи ако компанија прати вашу препоруку?
3. Ко ће имати штете ако компанија прати вашу препоруку?
4. Да ли ви имате обавезе према било којој групи људи у контексту доношења ове одлуке?

Етика

▶▶ **Етика** је рационална систематска анализа случаја из које може проистећи да неки људи буду оштећени, а неки други да имају користи.

▶▶ Пример са возачем.

Хвала на пажњи!

▶▶ КРАЈ 1. ДЕЛА

- Милић Јован, 127/2017